

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025
ΕΡΕΥΝΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ
Αποτελέσματα για την Κύπρο

Λευκωσία - Κύπρος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	3
2. Προσφορά δανείων	5
2.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων	5
2.1.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις	5
2.1.2. Κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά	6
2.1.3. Κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά	7
2.1.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο	7
2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων	8
2.2.1. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις	8
2.2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά	9
2.2.3. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά	10
2.3. Απορριφθείσες αιτήσεις	11
3. Ζήτηση δανείων	12
3.1. Ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις	12
3.2. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για στεγαστικά δάνεια	13
3.3. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	14
3.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο	14
4. Σημειώσεις	15

1. Σύνοψη

Τα αποτελέσματα της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων (ΕΤΧ) Απριλίου 2025 (Έρευνα)¹ καταγράφουν, μεταξύ άλλων, τις μεταβολές στα κριτήρια χορήγησης και στη ζήτηση δανείων που σημειώθηκαν στην Κύπρο το πρώτο τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2024. Παρουσιάζουν επίσης τις αντίστοιχες μεταβολές που αναμένονται να σημειωθούν το δεύτερο τρίμηνο του 2025 σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2025. Τονίζεται ότι, τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τις αντιλήψεις και προσδοκίες των συμμετεχουσών στην Έρευνα τραπεζών και δεν αντικατοπτρίζουν τις όποιες αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) (βλ. Σημειώσεις).

Σύνοψη αποτελεσμάτων ΕΤΧ, Απρίλιος 2025	Κύπρος	
	1 ^ο τρίμηνο 2025	2 ^ο τρίμηνο 2025 (προσδοκίες)
Προσφορά δανείων		
Κριτήρια χορήγησης δανείων		
Επιχειρήσεις	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση δανείων		
Επιχειρήσεις	Χαλαρότεροι	*
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Χαλαρότεροι	*
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Χαλαρότεροι	*
Ζήτηση δανείων		
Επιχειρήσεις	Αύξηση	Αύξηση
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά δάνεια	Αμετάβλητη	Αύξηση
- Καταναλωτικά και λοιπά δάνεια	Μείωση	Αμετάβλητη

* Η έρευνα δεν περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τις αναμενόμενες αλλαγές στους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης δανείων.

Πηγή: ΚΤΚ

¹ Η παρούσα ΕΤΧ διεξάχθηκε κατά την περίοδο 10–25 Μαρτίου 2025. Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων για την Κύπρο χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Περαιτέρω πληροφορίες παρουσιάζονται στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω έρευνας [εδώ](#).

Στα γραφήματα της παρούσας έκθεσης, στις περιπτώσεις που δεν διακρίνονται συγκεκριμένες γραμμές ή ράβδοι στα διαγράμματα, ο δείκτης διάχυσης βρίσκεται στο 0 για το συγκεκριμένο τρίμηνο και μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της αντίστοιχης έρευνας για τη ζώνη του ευρώ είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

Από πλευράς προσφοράς δανείων, τα κριτήρια χορήγησης δανείων² προς επιχειρήσεις και προς νοικοκυριά, για στεγαστικά καθώς και για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια, παρέμειναν αμετάβλητα, στα ίδια αυστηρά επίπεδα, το πρώτο τρίμηνο του 2025, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Σύμφωνα με την Έρευνα, όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με τα κριτήρια χορήγησης επιχειρηματικών δανείων είχαν ουδέτερο αντίκτυπο κατά το υπό αναφορά τρίμηνο. Όσον αφορά τα κριτήρια χορήγησης δανείων προς νοικοκυριά, αυτά παρέμειναν αμετάβλητα κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025 αν και καταγράφηκαν καθοδικές πιέσεις στο επίπεδο αυστηρότητάς τους από αυξημένο ανταγωνισμό τόσο για στεγαστικά όσο και για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια.

Οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων δανείων ή πιστωτικών ορίων³ προς επιχειρήσεις και νέων στεγαστικών, καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά, χαλάρωσαν περαιτέρω κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025. Σύμφωνα με την Έρευνα, καταγράφηκε μείωση στα επιτόκια των δανείων τόσο προς επιχειρήσεις όσο και προς νοικοκυριά ενώ για τα συνήθη επιχειρηματικά δάνεια και τα συνήθη στεγαστικά δάνεια προς νοικοκυριά σημειώθηκε επίσης μείωση στο περιθώριο των τραπεζών. Η χαλάρωση στους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης νέων δανείων αντανάκλα, την αντίληψη των τραπεζών για μειωμένο κίνδυνο. Στην περίπτωση των νέων επιχειρηματικών δανείων και των νέων στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά, έγινε αναφορά και σε άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό.

Όσον αφορά τη ζήτηση δανείων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση για δάνεια από επιχειρήσεις αυξήθηκε, για πρώτη φορά από το τέταρτο τρίμηνο του 2021, υποστηριζόμενη από το γενικό επίπεδο των επιτοκίων και την αυξημένη ζήτηση για χρηματοδότηση πάγιων επενδύσεων. Η καθαρή ζήτηση για στεγαστικά δάνεια από νοικοκυριά παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Αντίθετα, καταγράφηκε περαιτέρω μείωση στην καθαρή ζήτηση για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια από νοικοκυριά η οποία αποδίδεται, σύμφωνα με την Έρευνα, στις μειωμένες δαπάνες για αγορά διαρκών καταναλωτικών αγαθών και στη χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης, συγκεκριμένα στο δανεισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα.

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης δανείων τόσο προς επιχειρήσεις όσο και προς νοικοκυριά αναμένονται να παραμείνουν αμετάβλητα. Παράλληλα, η καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις και στεγαστικών δανείων από νοικοκυριά αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω ενώ η καθαρή ζήτηση για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια προς νοικοκυριά αναμένεται να παραμείνει αμετάβλητη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

² Τα κριτήρια χορήγησης δανείων αποτελούν τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές ή τα κριτήρια μιας τράπεζας για την έγκριση δανείου. Τόσο τα νέα δάνεια όσο και η αναχρηματοδότηση δανείων, δηλαδή η παράταση στη διάρκεια ενός δανείου ή η αύξηση του ποσού του δανείου, λαμβάνονται υπόψη. Θεσπίζονται πριν από την έναρξη της διαπραγματεύσεως για τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείου και πριν από την απόφαση για έγκριση/απόρριψη του δανείου. Καθορίζουν τους τύπους των δανείων που η τράπεζα θεωρεί επιθυμητούς ή μη, τις προτεραιότητες από γεωγραφική ή τομεακή άποψη, τις εξασφαλίσεις που θεωρούνται αποδεκτές ή μη, κτλ. Τα κριτήρια χορήγησης δανείων προσδιορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη βάσει των οποίων μπορεί να ληφθεί ένα δάνειο.

³ Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων αφορούν τις προϋποθέσεις ενός δανείου (νέο δάνειο ή αναχρηματοδότηση δανείου) το οποίο η τράπεζα είναι πρόθυμη να χορηγήσει, δηλαδή τους όρους και προϋποθέσεις του δανείου που στην ουσία έχει εγκριθεί, όπως ορίζονται στη δανειακή σύμβαση μεταξύ της τράπεζας (δανειστή) και του δανειολήπτη. Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη και μπορεί να μεταβάλλονται παράλληλα με τα κριτήρια χορήγησης δανείων ή ανεξάρτητα από αυτά.

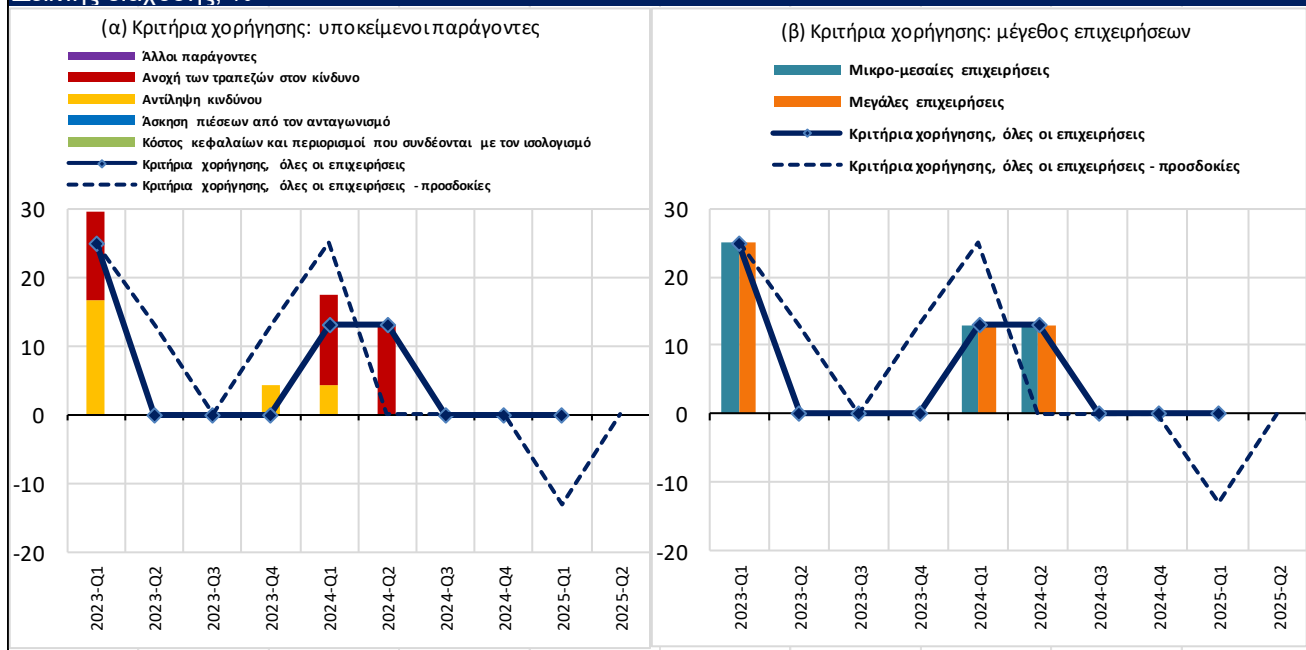
2. Προσφορά δανείων

2.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων

2.1.1. Κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις⁴

Σύμφωνα με την Έρευνα, **τα κριτήρια χορήγησης δανείων προς επιχειρήσεις στην Κύπρο** κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025 **παρέμειναν αμετάβλητα**, στα ίδια αυστηρά επίπεδα, για τρίτο συνεχόμενο τρίμηνο. Η εξέλιξη αυτή ήταν σε αντίθεση με τις προσδοκίες για χαλάρωση που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα Ιανουαρίου 2025. Όλοι οι παράγοντες που επηρεάζουν τα κριτήρια χορήγησης επιχειρηματικών δανείων είχαν και αυτό το τρίμηνο ουδέτερο αντίκτυπο (βλ. **Διάγραμμα 1(α)**). Σημειώνεται ότι τα κριτήρια χορήγησης δανείων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025 παρέμειναν αμετάβλητα τόσο για δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και προς μεγάλες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 1(β)**).

Διάγραμμα 1 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις: (α) υποκείμενοι παράγοντες και (β) μέγεθος επιχειρήσεων
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών.

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από χρηματοδότηση μέσω της αγοράς".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Κατάσταση και προοπτικές που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους ή εταιρείες/φερεγγυότητα δανειολήπτη" και "Κίνδυνος όσον αφορά τις ζητούμενες εξασφαλίσεις".

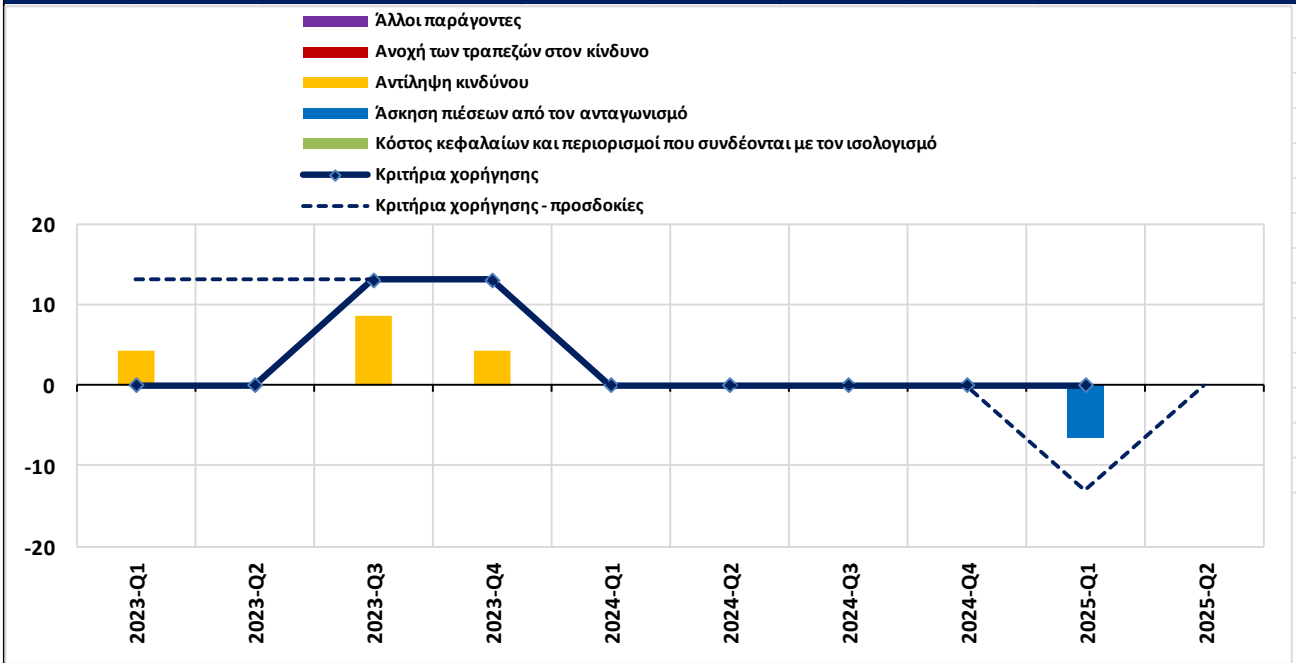
Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

⁴ Ο όρος «επιχειρήσεις» αναφέρεται σε μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις.

2.1.2. Κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά παρέμειναν αμετάβλητα για πέμπτο συνεχόμενο τρίμηνο, παρά τις προσδοκίες για χαλάρωση που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα του προηγούμενου τριμήνου και την αναφορά σε καθοδικές πιέσεις στα κριτήρια χορήγησης δανείων από αυξημένο ανταγωνισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα (βλ. Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών (οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2022).

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Προοπτικές για την αγορά κατοικίας, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εξελίξεων στις τιμές κατοικίας" και "Φερεγγυότητα δανειολήπτη".

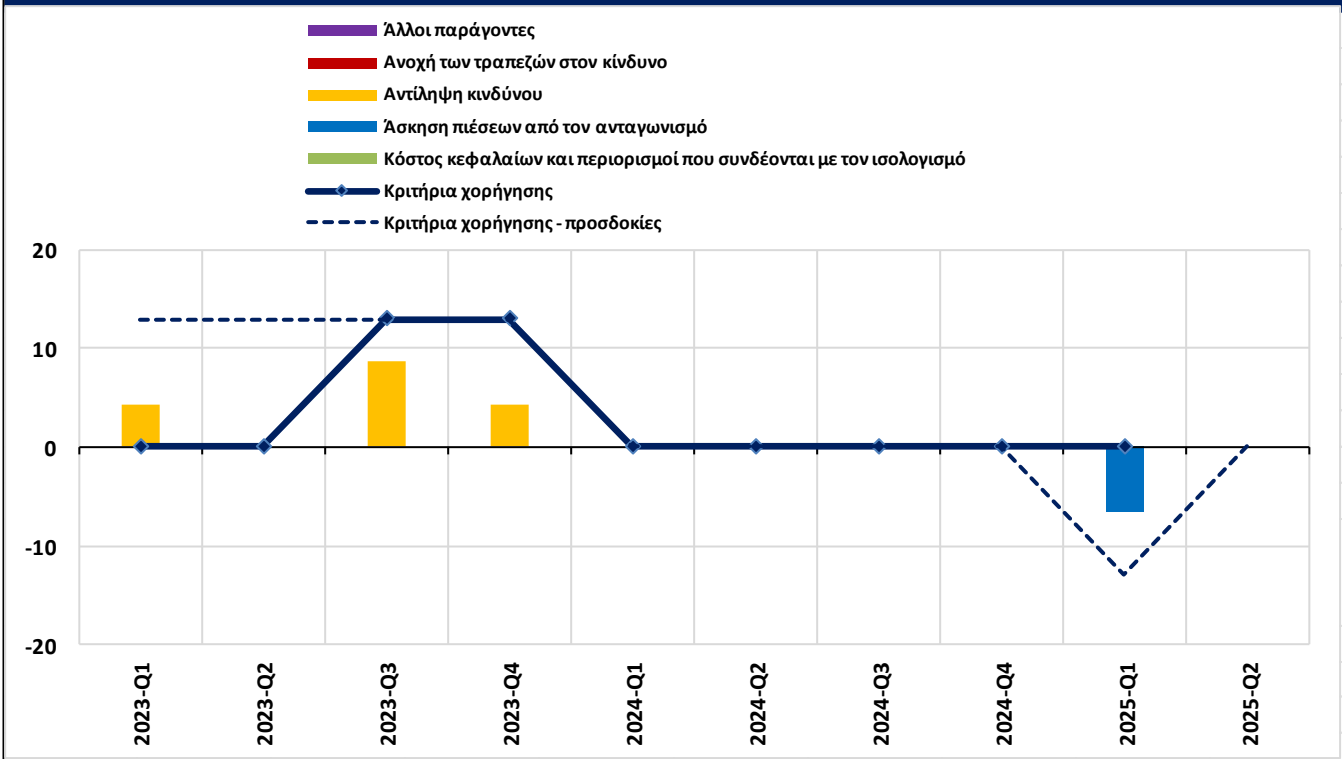
Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συντέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.1.3. Κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, τα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά επίσης παρέμειναν αμετάβλητα, για πέμπτο συνεχόμενο τρίμηνο, παρά τις καθοδικές πιέσεις από τον ανταγωνισμό και συγκεκριμένα από άλλα τραπεζικά ιδρύματα. Όπως και στις άλλες κατηγορίες δανείων, η εξέλιξη αυτή ήταν αντίθετη με τις προσδοκίες για χαλάρωση των κριτηρίων που είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα Ιανουαρίου 2025 (βλ. **Διάγραμμα 3**).

Διάγραμμα 3 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες

Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας" των τραπεζών (οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2022).

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Φερεγγυότητα καταναλωτών" και "Κίνδυνος όσον αφορά τη ζητούμενη ασφάλεια".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.1.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

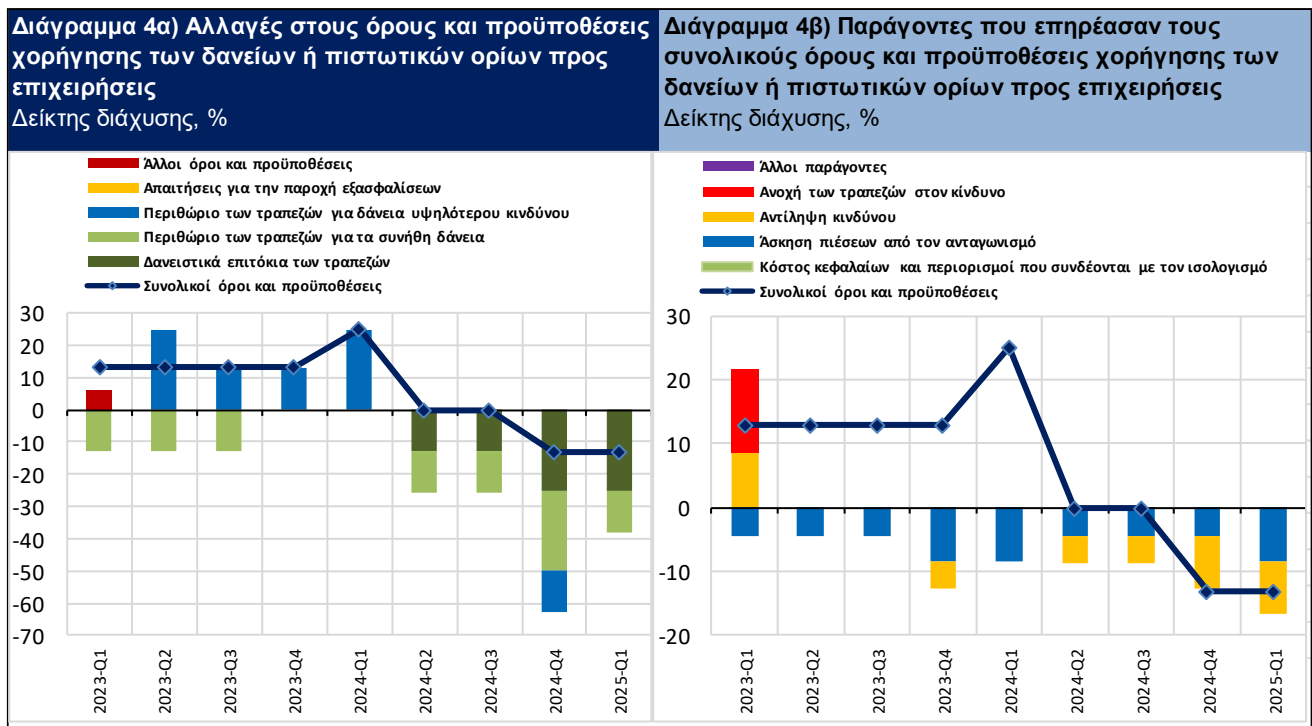
Οι τράπεζες που συμμετέχουν στην Έρευνα εκτιμούν ότι τα κριτήρια χορήγησης δανείων, τόσο προς επιχειρήσεις όσο και τις δύο κατηγορίες δανείων προς νοικοκυριά, θα παραμείνουν αμετάβλητα και κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου του 2025 (βλ. **Διαγράμματα 1-3**).

2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων

2.2.1. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις

Οι **συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων επιχειρηματικών δανείων** (δηλαδή οι όροι και προϋποθέσεις του δανείου που συμφωνούνται κατά τη σύναψη της δανειακής σύμβασης) **χαλάρωσαν περαιτέρω** κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025. Συγκεκριμένα, σημειώθηκε περαιτέρω μείωση τόσο στα επιτόκια για νέα επιχειρηματικά δάνεια όσο και στο περιθώριο των τραπεζών για τα συνήθη νέα δάνεια προς επιχειρήσεις. Σε αντίθεση με το προηγούμενο τρίμηνο, δεν αναφέρθηκε μείωση του περιθωρίου για επιχειρηματικά δάνεια υψηλότερου κινδύνου κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025 (βλ. **Διάγραμμα 4(α)**).

Σύμφωνα με την Έρευνα, η περαιτέρω χαλάρωση στους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης νέων επιχειρηματικών δανείων αντανακλά και αυτό το τρίμηνο την αντίληψη μειωμένου κινδύνου από τις τράπεζες σε σχέση με τη γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές. Ταυτόχρονα, έγινε αναφορά και σε αυξημένο ανταγωνισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα (βλ. **Διάγραμμα 4(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

4α) Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

“**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν “Επιβαρύνσεις εκτός τόκων”, “Μέγεθος δανείου ή πιστωτικού ορίου”, “Ρήτρες δανείων” και “Διάρκεια”.

Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία “Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών” προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

4β) “**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση”, “Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς” και “Κατάσταση ρευστότητας”.

“**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα”, “Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα” και “Ανταγωνισμός από χρηματοδότηση μέσω της αγοράς”.

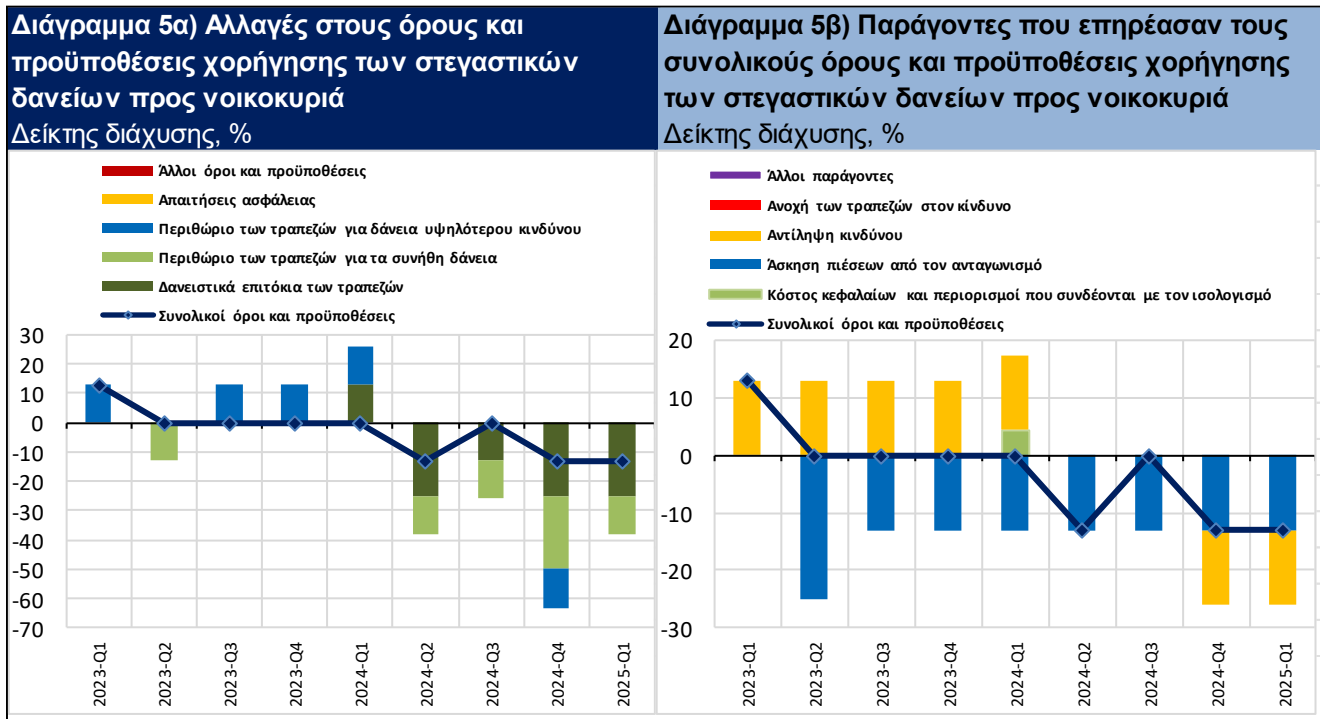
“**Αντίληψη κινδύνου**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές”, “Κατάσταση και προοπτικές που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους ή εταιρείες/φερεγγυότητα δανειολήπτη” και “Κίνδυνος όσον αφορά τις ζητούμενες εξασφαλίσεις”.

Οι “**Άλλοι παράγοντες**” αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.2.2. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, **χαλαρότεροι** έγιναν και οι **συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων στεγαστικών δανείων**, συνεχίζοντας τη χαλάρωση που ξεκίνησε το δεύτερο τρίμηνο του 2024. Συγκεκριμένα, όπως και στα νέα επιχειρηματικά δάνεια, καταγράφηκε μείωση των επιτοκίων νέων στεγαστικών δανείων και του περιθωρίου των τραπεζών για τα συνήθη νέα στεγαστικά δάνεια, ενώ δεν καταγράφηκε περαιτέρω μείωση του περιθωρίου για στεγαστικά δάνεια υψηλότερου κινδύνου (βλ. **Διάγραμμα 5(α)**).

Και σε αυτή την κατηγορία δανείων, η περαιτέρω χαλάρωση στους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης τους, αντανακλά την αντίληψη μειωμένου κινδύνου από τις τράπεζες και έγινε αναφορά σε καθοδικές πιέσεις από τον ανταγωνισμό (βλ. **Διάγραμμα 5(β)**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

5α) Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

“**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων: “Λόγος δανείου προς αξία ακινήτου”, “Άλλοι περιορισμοί όσον αφορά το μέγεθος του δανείου”, “Διάρκεια” και “Επιβαρύνσεις εκτός τόκων”.

Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία “Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών” προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

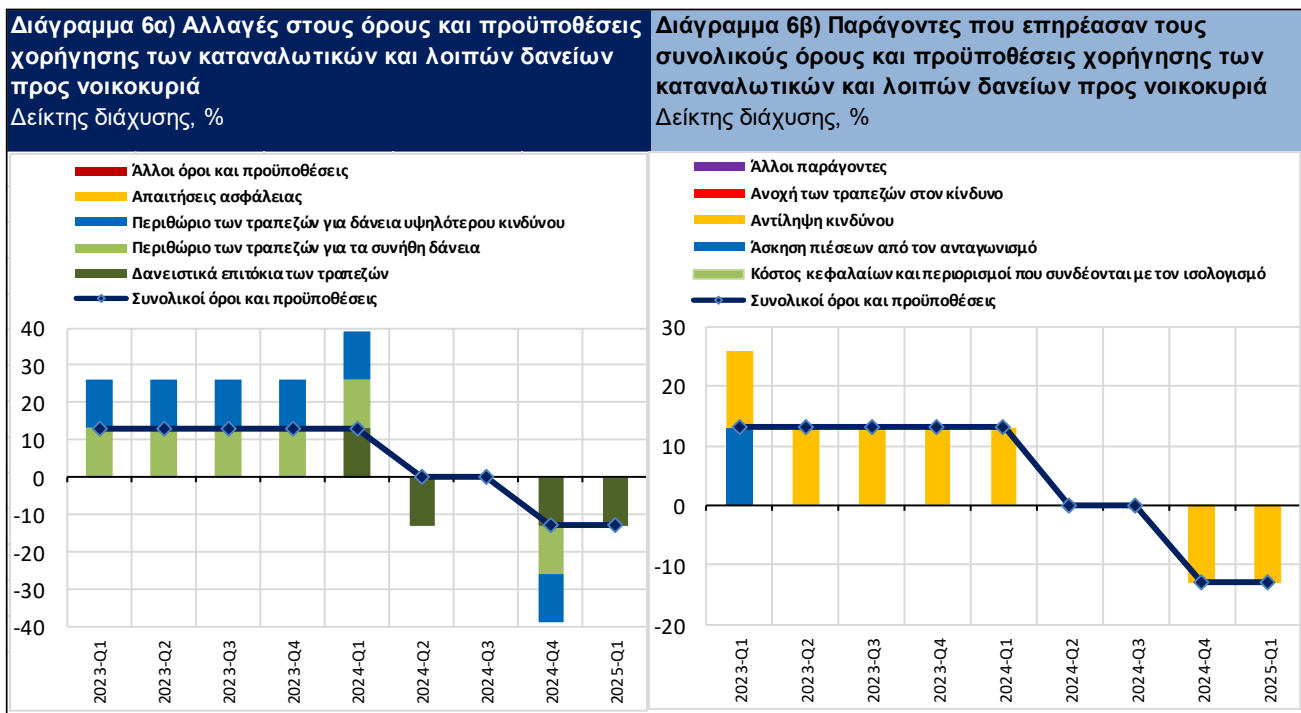
5β) “**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**” ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων “Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση”, “Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς” και “Κατάσταση ρευστότητας”. Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2024.

Οι “**Άλλοι παράγοντες**” αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.2.3. Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, οι συνολικοί όροι και προϋποθέσεις χορήγησης νέων καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά επίσης έγιναν πιο χαλαροί, για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Έρευνα, καταγράφηκε περαιτέρω μείωση στα επιτόκια των εν λόγω δανείων (βλ. Διάγραμμα 6α)). Σε αντίθεση με το προηγούμενο τρίμηνο, δεν αναφέρθηκε μείωση του περιθωρίου κέρδους των τραπεζών για συνήθη ή για δάνεια υψηλότερου κινδύνου ως παράγοντες περαιτέρω χαλάρωσης των συνολικών όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των προαναφερθέντων δανείων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025.

Σύμφωνα με την Έρευνα, η χαλάρωση στους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης νέων καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά οφείλεται, και αυτό το τρίμηνο, στην αντίληψη των τραπεζών για μειωμένο κίνδυνο (βλ. Διάγραμμα 6β)).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

6α) Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς (αύξηση περιθωρίου = αυστηροποίηση, μείωση περιθωρίου = χαλάρωση).

"**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν: "Μέγεθος δανείου", "Διάρκεια" και "Επιβαρύνσεις εκτός τόκων".

Σημειώνεται ότι, η επιμέρους κατηγορία "Δανειστικά επιτόκια των τραπεζών" προστέθηκε τον Απρίλιο 2024.

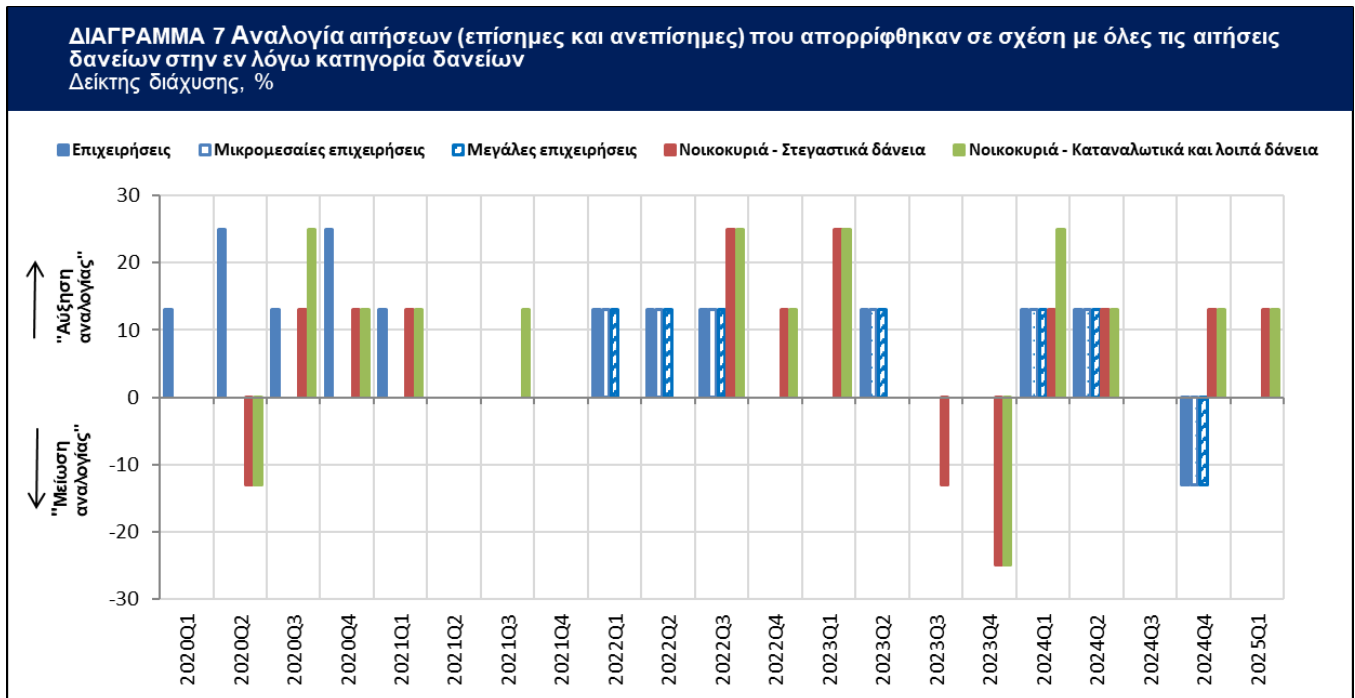
6β)"**Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κεφάλαιο και κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας". Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί επιμέρους παράγοντες προστέθηκαν τον Απρίλιο 2024.

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

2.3. Απορριφθείσες αιτήσεις

Η αναλογία των αιτήσεων (επίσημων και ανεπίσημων) που απορρίφθηκαν, ως ποσοστό επί του συνόλου των αιτήσεων για δάνεια από επιχειρήσεις, παρέμεινε αμετάβλητη κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, τόσο για τις μικρομεσαίες όσο και για τις μεγάλες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 7**).

Αντίθετα, κατά το υπό αναφορά τρίμηνο, η αναλογία των απορριφθέντων αιτήσεων για νέα δάνεια από νοικοκυριά αυξήθηκε για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο, και στις δύο κατηγορίες δανείων (βλ. **Διάγραμμα 7**).

Σημειώσεις:

Ποσοστό των αιτήσεων δανείων που απορρίφθηκαν σε σχέση με τον όγκο όλων των αιτήσεων δανείων στη συγκεκριμένη κατηγορία δανείων.

Η κατανομή κατά μέγεθος επιχείρησης προστέθηκε τον Απρίλιο του 2022.

3. Ζήτηση δανείων

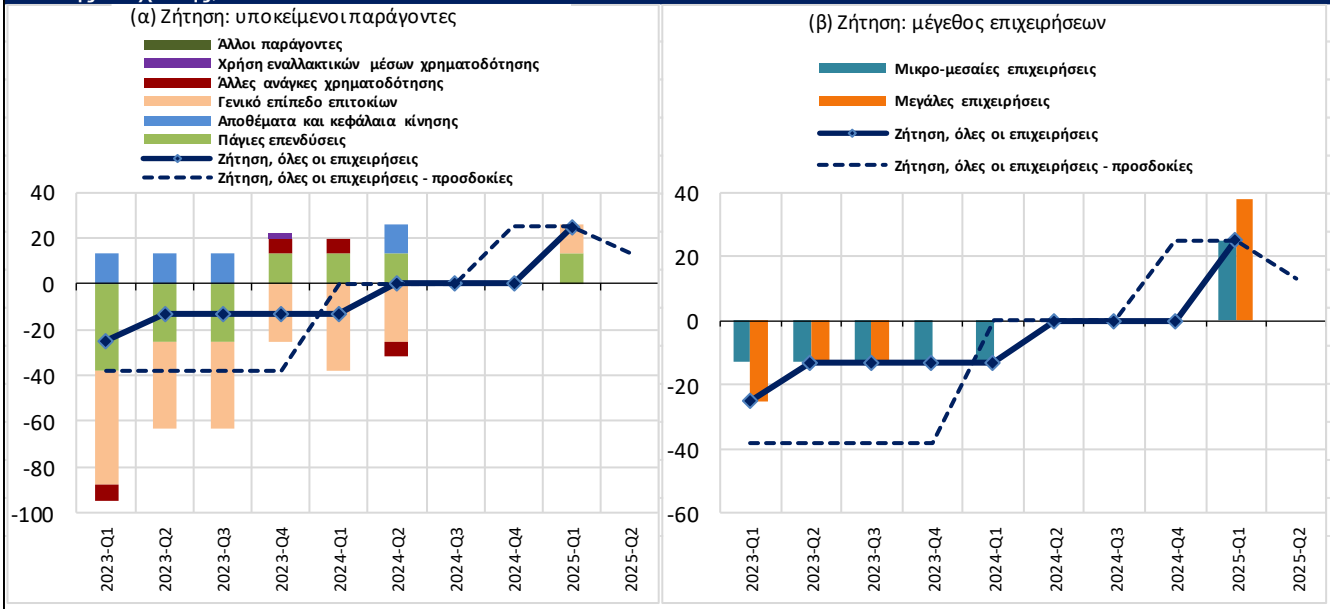
3.1. Ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις αυξήθηκε, για πρώτη φορά από το τέταρτο τρίμηνο του 2021. Η εξέλιξη αυτή ήταν αναμενόμενη, αφού συνάδει με τις προσδοκίες των τραπεζών που είχαν καταγραφεί στην έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Σύμφωνα με την Έρευνα, οι παράγοντες που συνέβαλαν στην αύξηση της ζήτησης ήταν το γενικό επίπεδο επιτοκίων και η χρηματοδότηση πάγιων επενδύσεων (βλ. **Διάγραμμα 8(α)**). Όσον αφορά το μέγεθος των επιχειρήσεων, καταγράφηκε αύξηση της καθαρής ζήτησης δανείων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και, σε μεγαλύτερο βαθμό, από μεγάλες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 8(β)**).

Διάγραμμα 8 Αλλαγές στη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις:

(α) υποκείμενοι παράγοντες και (β) μέγεθος επιχειρήσεων

Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνσή των αλλαγών στη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Συγχωνεύσεις ή εξαγορές και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων" και "Αναχρηματοδότηση / αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους".

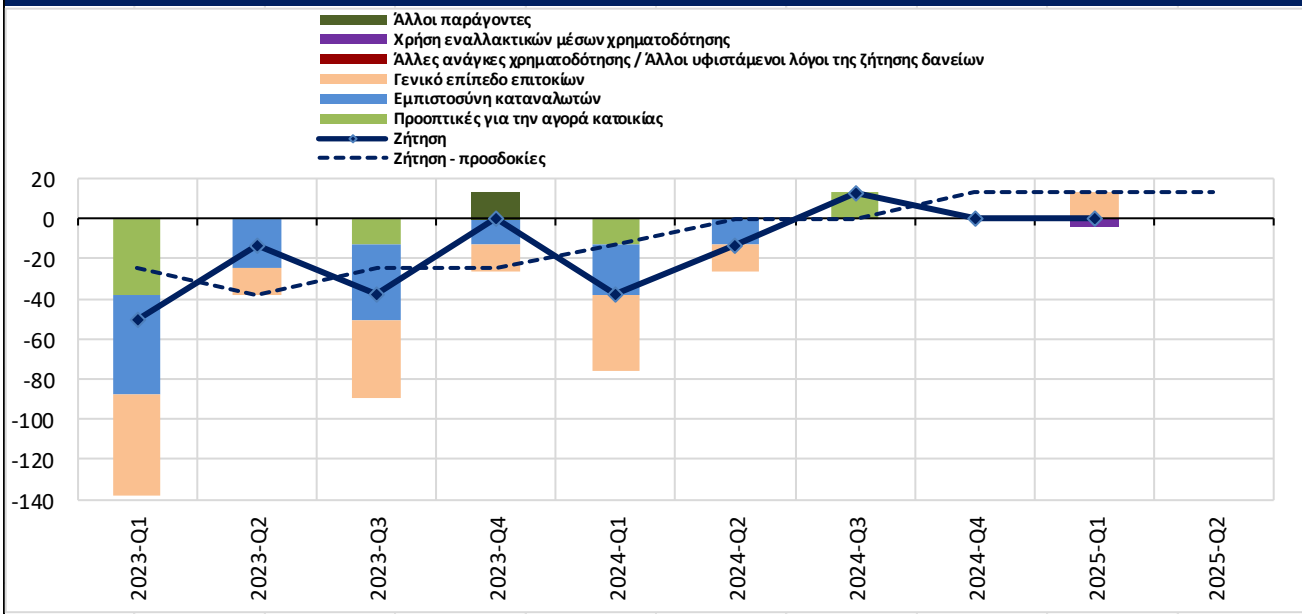
"**Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Δάνεια από μη τραπεζικά ιδρύματα", "Έκδοση/εξόφληση χρεογράφων" και "Έκδοση/εξόφληση μετοχών".

3.2. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για στεγαστικά δάνεια

Όπως και το προηγούμενο τρίμηνο, η καθαρή ζήτηση για στεγαστικά δάνεια από νοικοκυριά παρέμεινε αμετάβλητη κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, παρά τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί και αυτό το τρίμηνο για συνέχιση της αύξησης. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην αντιστάθμιση της επίδρασης των υποκείμενων παραγόντων. Συγκεκριμένα, η θετική επίδραση στη ζήτηση από το γενικό επίπεδο επιτοκίων αντισταθμίστηκε από την αρνητική επίδραση της χρήσης δανεισμού από άλλα τραπεζικά ιδρύματα (περιλαμβάνεται στον παράγοντα «χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης») (βλ. Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9 Αλλαγές στη ζήτηση στεγαστικών δανείων από νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες

Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης / Άλλοι υφιστάμενοι λόγοι της ζήτησης δανείων" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Αναχρηματοδότηση/ αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους" και "Κανονιστικό και φορολογικό καθεστώς των αγορών κατοικίας".

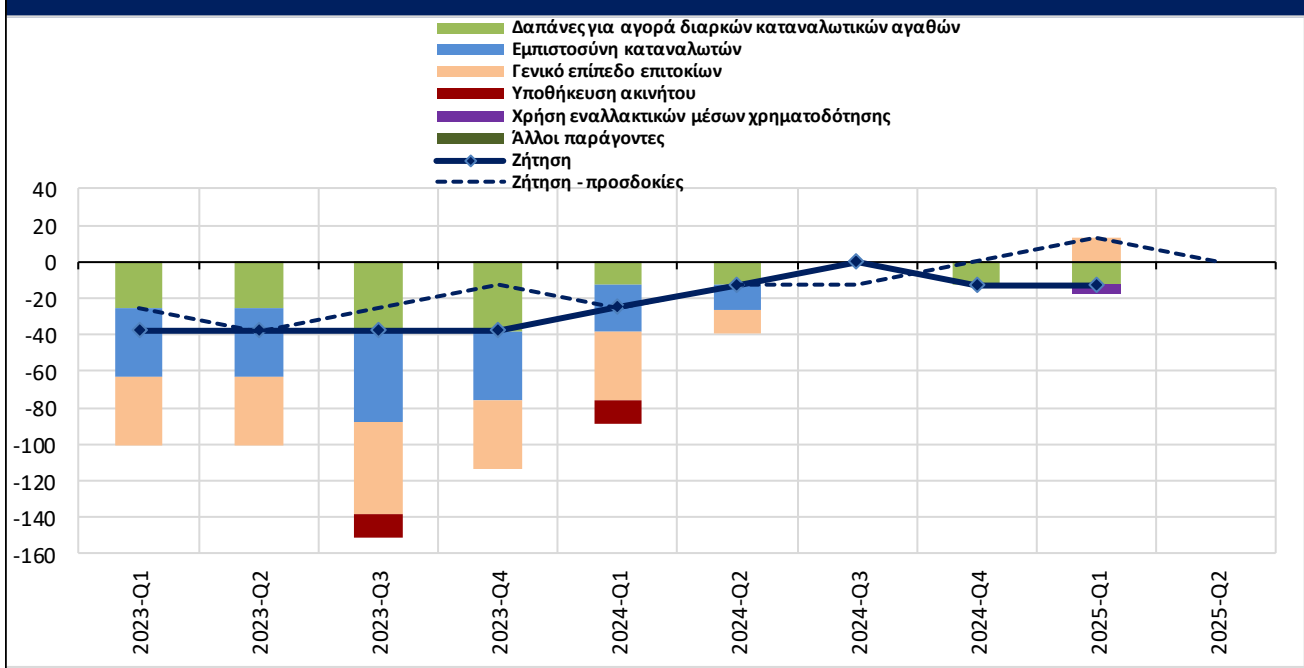
"Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση για αγορά κατοικίας από αποταμιεύσεις/προκαταβολή", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

3.3. Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια

Η καθαρή ζήτηση για **καταναλωτικά και λοιπά δάνεια από νοικοκυριά** συνέχισε να **μειώνεται** κατά το πρώτο τρίμηνο του 2025, σε αντίθεση με τις προσδοκίες των τραπεζών, όπως είχαν διατυπωθεί στην Έρευνα του Ιανουαρίου 2025, για αύξηση στη ζήτηση. Σύμφωνα με την Έρευνα, η μείωση αυτή αποδίδεται στη μείωση των δαπανών για αγορά διαρκών καταναλωτικών αγαθών και στο δανεισμό από άλλα τραπεζικά ιδρύματα (περιλαμβάνεται στον παράγοντα «Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης»). Αντίθετα, το γενικό επίπεδο επιτοκίων είχε θετική επίδραση στη ζήτηση των εν λόγω δανείων κατά το υπό αναφορά τρίμηνο (βλ. **Διάγραμμα 10**).

Διάγραμμα 10 Αλλαγές στη ζήτηση καταναλωτικών και λοιπών δανείων από νοικοκυριά και υποκείμενοι παράγοντες

Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση από αποταμιεύσεις", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

"**Υποθήκευση ακινήτου**" αφορά τον παράγοντα "Καταναλωτικές δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτούνται από δάνεια με προσημείωση ακινήτου".

3.4. Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των συμμετεχουσών στην Έρευνα τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2025, αναμένεται αύξηση στην καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις και στεγαστικών δανείων από νοικοκυριά. Αντίθετα, η καθαρή ζήτηση για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια από νοικοκυριά αναμένεται να παραμείνει αμετάβλητη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (βλ. **Διαγράμματα 8-10**).

4. Σημειώσεις

Η Έρευνα Τραπεζικών Χορηγήσεων (ETX) αποτελεί μια ποιοτική έρευνα για τις τραπεζικές χορηγήσεις στη ζώνη του ευρώ και βασικός της στόχος είναι η βελτίωση της πληροφόρησης για τις συνθήκες χρηματοδότησης στη ζώνη του ευρώ. Το ερωτηματολόγιο της Έρευνας απευθύνεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των τραπεζών της κάθε χώρας της ζώνης του ευρώ και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για το δανεισμό στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Για παράδειγμα, περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τα κριτήρια για την έγκριση των δανείων, τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων καθώς και την αξιολόγηση των τραπεζών για τις συνθήκες που επηρεάζουν τη ζήτηση των δανείων. Περαιτέρω πληροφορίες θα βρείτε στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω Έρευνας [εδώ](#).

Σημειώνεται ότι από τον Απρίλιο 2015 το ερωτηματολόγιο της ETX έχει εμπλουτιστεί με επιπρόσθετες ερωτήσεις και συνεχίζεται να εμπλουτίζεται ανά διαστήματα, με στόχο, πάντα, τη βελτιστοποίηση και την παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων νομισματικής πολιτικής. Στα πλαίσια αυτά, δύναται επίσης να προστεθούν και συγκεκριμένες ερωτήσεις ειδικού ενδιαφέροντος για να ερευνηθούν κάποια επίκαιρα θέματα της οικονομίας. Ωστόσο, για τη διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχουσών στην Έρευνα τραπεζών, τα αποτελέσματα αυτά δεν δημοσιεύονται στην παρούσα έκθεση.

Τα αποτελέσματα της ETX, η οποία διεξήχθη τον Απρίλιο του 2025, αναφέρονται στις αλλαγές που σημειώθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2025, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, και στις προσδοκίες των τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2025, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2025, όσον αφορά τα κριτήρια χορήγησης δανείων, τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων και τη ζήτηση δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Τα αποτελέσματα της εν λόγω Έρευνας για την Κύπρο δεν είναι σταθμισμένα ως προς το μερίδιο αγοράς της κάθε τράπεζας που λαμβάνει μέρος στην Έρευνα, επομένως οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων έχουν την ίδια βαρύτητα. Η Έρευνα καλύπτει περίπου το 85% της αγοράς χορηγήσεων στην Κύπρο που δίνονται σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά της ζώνης του ευρώ. Για την ανάλυση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Σημειώνεται ότι ο δείκτης διάχυσης στο 0 μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της Έρευνας βασίζονται στις απαντήσεις των τραπεζών που συμμετέχουν στην εν λόγω Έρευνα και εκφράζουν τη δική τους αντίληψη για τη χρηματοδοτική αγορά στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα δεν αντιπροσωπεύουν αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.